

28.4.8; 45a (משנה ה') → 46a (אחד פסול נותר ואחד פסול טומאה)

1. נָפֶשׁ כִּי תִמְעַל מֵעַל וּחִסְתָּהּ בְּשִׁנְגָה מִקֹּדֶשׁ ה' וְהִבִּיא אֶת אִשְׁמוֹ לֵה' אֵיל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכָּךְ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאִשָּׁם: וַיִּקְרָא ה':טו
2. וְשִׁמְרוּ אֶת מִשְׁמֶרְתִּי וְלֹא יִשְׂאוּ עָלַי חֲטָא וּמָתוּ בּוֹ כִּי יִחְלְלוּ אֲנִי ה' מִקֹּדֶשֶׁם: וַיִּקְרָא כב:ט
3. וְלֹא יִחְלְלוּ אֶת קֹדֶשִׁי בְּגִי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר יְרִימוּ לֵה': וַיִּקְרָא כב:טו
4. דְּבַר אֵל אֲהֵן וְאֵל בְּנֵי וְאֵל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֱלֹהִם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הָהָר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִקְרִיב קִרְבָּנוֹ לְכָל נְדָרֵיהֶם וּלְכָל נְדָבוֹתָם אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לֵה' לְעֹלָה: וַיִּקְרָא כב:יח
5. כַּל הָאֲזָנָה יַעֲשֶׂה כִכָּה אֶת אֱלֹהֵי הַהֲקִרִיב אֲשֶׁה רִיחַ נִיחֹחַ לֵה': בַּמִּדְבָּר טו:יג
6. וְלֹא הֶאֱחָל יִאֲכַל בָּיִם הַשְּׁלִישִׁי פֶגּוֹל הוּא לֹא יִדְבָּר: וְאֵחָלִיו צֹנוֹ שֶׁכִּי אֵת קֹדֶשׁ ה' חָלַל וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מַעֲמִיָּה: וַיִּקְרָא יט:ז-ח
7. דְּבַר אֵל אֲהֵן וְאֵל בְּנֵי וַיִּזְדָּרוּ מִקֹּדֶשִׁי בְּגִי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִחְלְלוּ אֶת שֵׁם קֹדֶשִׁי אֲשֶׁר הֵם מִקֹּדֶשִׁים לִי אֲנִי ה': וַיִּקְרָא כב:ב
8. אֲמַר אֱלֹהִים לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִקְרֹב מִכָּל דָּרָעָם אֶל הַקֹּדֶשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִּישׁוּ בְּגִי יִשְׂרָאֵל לֵה' וְטִמְאַתּוּ עָלָיו וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִלִּפְנֵי אֲנִי ה': וַיִּקְרָא כב:ג

- I העלאה בחוץ ופנ"ט vis-à-vis גויים: משנה הו
- a פנ"ט are not vulnerable to קדשי גויים
- b שחיטתן בחוץ:
- i פטור: ר"ש
- ii חייב: ר' יוסי
- II קדשי גויים: ר"ש: ברייתא
- a פנ"ט does not attach to their קרבנות (but, מדרבנן, we may not get הנאה from them)
- i Source: תרומה from חטא: חטא (vv. 1-2); תרומה is limited to בני ישראל (v. 3), excluding גויים
- b פנ"ט they are not vulnerable to פגול, נותר וטמא
- i Source: עיון: עיון (above); נותר from טומאה (חילול: חילול) above; טומאה limited to בני" – v. 7
- c תמורה: they do not have the purview to generate תמורה;
- i Source: מעשר compared to תמורה, which is compared to דגן מעשר – which is limited to בני" – (עשר תעשר) מעשר דגן – which is limited to בני" (קדשים) – which it cannot in the are of (קדשים)
- 1 Challenge: can a הקש be daisy-chained? (which it cannot in the are of (קדשים)
- (a) Answer: מעשר דגן is not all within קדשים
- (b) Challenge: that answer only satisfies authority that sees the principle as the מלמד;
- (i) But: the מ"ד who sees the principle as the מלמד – (קדשים) – which is limited to בני" – how can he approve?
- (ii) Answer: מעשה בהמה itself is a non-time-specific obligation, which גויים cannot offer (1 הקש only)
- d נסכים: they may not offer נסכים independently but their offerings require נסכים,
- i Source: v. 5 – נסכים limits gifts of נסכים; נסכים extends obligation of נסכים to accompany their קרבנות
- e Dissent: חטא is מחמיר ר' יוסי in all cases (like קדשי ישראל) as v. 3 indicates 'לה'
- f Note: exemption from מעילה only applies to קדשי מזבח; but מעילה applies to קדשי בדה"ב
- i Source: since exemption from מעילה inferred from תרומה, limited to קדוה"ג (like תרומה), not קדושת דמים
- g Analysis of ברייתא: דם שנטמא ברייתא, then נזרק, בושג; הורצה – במזיד; הרצאה הורצה – בושג; נזרק, דם שנטמא ברייתא (but – always הורצה – קרבן צבור)
- i Applies to: קרבן, גויים, in any case, לא הורצה
- 1 Suggestion (students to ר"פ): this is contra יוסי, who equated קרבן גויים to קרבן ישראל
- 2 Rejection: he may agree; רצוי רצוי is limited to להם – and not to גויים
- (a) Challenge: if so, no איסור of טומאה vis-à-vis גויים – v. 7 limited to להם
- 3 Rather (ר' אשי): קרבן גויים בטומאה for רצוי is the key phrase; no רצוי for קרבן גויים
- III משנה ה: inclusion of items, exluded from פגול, in איסורי נותר וטמא
- a דל"ק: all items are included in איסורי נותר וטמא, except דם
- b דל"ש: only items which are edible (e.g. קומץ) are included, but no liability for טומאה for eating wood, לבונה or קטורת
- c ברייתא: reason to think that טומאה wouldn't extend beyond scope of פגול:
- i if: פגול, which only has חטאת קבועה (for eating), no ידיעה beforehand and has no permitting circumstance
- 1 nonetheless: is limited to דבר שיש לו מתירין (whether to people or to מזבח)
- ii then: טומאה, which allows for עולה ויורד, demands ידיעה beforehand (and after) and הותר מכללו (בציבור)
- 1 certainly: should be limited to דבר שיש לו מתירין (whether to people or to מזבח)
- iii therefore: v. 7 reads – אשר הם מקדישים לי – (באיסור טומאה) – to include everything
- 1 note: we might have thought that the איסור exists at point of הקדש – therefore it states אשר יקרב (v. 8)
- (a) meaning (per ר"א): being put in a state ready for הקרבה (since touching alone can't generate חטאת מיתה)
- (b) rule: if it is a דשיל"מ – when the מתירין are brought; if not, when it is put in the כלי
- iv applications: to נותר (via חילול: חילול; vv. 6-7); we prefer comparing to טומאה and not to פגול, in spite of עיון: עיון
- 1 reason: נותר is more similar to טומאה – גז"ל – (not at זריקה and both use חילול)
- (a) challenge: נותר like פגול in 5 ways – נותר (not מכללו), ציצן (מרצה), טהור (problem can't be fixed), זמן, and these are more
- 2 rather: per ר' אשי's teaching – v. 3 implies חילולין – נותר and טומאה